

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Бориса ГРІНЧЕНКА

Інститут філології

Кафедра української літератури і компаративістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТВОРЧІ МАЙСТЕРНІ:
МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА
МАЙСТЕРНІСТЬ**

Для студентів

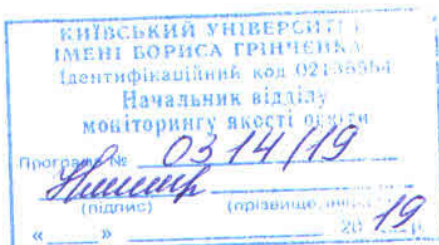
спеціальності: 035 Філологія

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

спеціалізації: 035.01 Українська мова та література

освітньої програми: Українська мова і література

(вибіркова спеціалізація: Літературознавство)

Київ – 2019

0272/18

Розробник: Луцюк Микола Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури і компаративістики

Викладач: Луцюк Микола Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури і компаративістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української літератури і компаративістики

Протокол від 30 серпня 2018 року № 1
Завідувач кафедри української літератури і компаративістики
_____ (О.О. Бровко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

«__» «_____» 2018 р.

Гарант освітньої програми _____ (М.О. Радчишів)

Робочу програму перевірено «__» «_____» 2018 р.

Заступник директора Інституту філології
з науково-методичної та навчальної роботи _____ (Л.І. Заяць)

Пролонговано:
на 2019/2020 н.р. _____ (Бровко О.О.) «__» 2019 р. протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ («__» 20__ р. протокол №__

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Творчі майстерні

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
<i>Вид дисципліни</i>	<i>вибіркова</i>
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	<i>українська</i>
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	<i>8/240</i>
<i>Курс</i>	<i>2</i>
<i>Семестр</i>	<i>3-4</i>
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	<i>240</i>
<i>Аудиторні</i>	<i>112</i>
<i>Модульний контроль</i>	<i>16</i>
<i>Семестровий контроль</i>	<i>30</i>
<i>Самостійна робота</i>	<i>82</i>
<i>Форма семестрового контролю</i>	<i>Іспит</i>

Мовно-літературна майстерність

Найменування Показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
<i>Вид дисципліни</i>	<i>обов'язкова</i>			
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	<i>українська</i>			
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	<i>4/120</i>			
<i>Курс</i>	<i>II</i>			
<i>Семестр</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>3</i>
<i>Обсяг кредитів</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>1</i>	<i>3</i>
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	<i>30</i>	<i>90</i>	<i>30</i>	<i>90</i>
<i>Аудиторні</i>	<i>14</i>	<i>42</i>	<i>4</i>	<i>12</i>
<i>Модульний контроль</i>	<i>2</i>	<i>6</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Семестровий контроль</i>	<i>-</i>	<i>10</i>		<i>10</i>
<i>Самостійна робота</i>	<i>14</i>	<i>32</i>	<i>26</i>	<i>68</i>
<i>Форма семестрового контролю</i>	<i>ПМК</i>			

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Мовно-літературна майстерність» покликана формувати теоретичну базу спеціаліста з української мови та літератури (спеціалізація – літературознавство), тому *метою* її вивчення є оволодіння студентами головним термінологічним апаратом теорії літератури, формування навичок правильного добору та використання мовно-художніх засобів у професійній діяльності.

Завданнями курсу є формування таких **компетентностей**:

Науково-дослідницької:

Здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності. Володіння науково-дослідними методами відповідного фахового спрямування. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, добирати аргументи, ухвалювати рішення.

Обізнаність в особливостях проектної діяльності, готовність до її реалізації. Критична обізнаність та інтелектуальна чесність. Здатність нестандартно виконувати типові й неординарні завдання. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Літературознавчої (глибокі знання та розуміння в галузі літературознавства)

Знання про основні тенденції розвитку і своєрідність мовно-літературного процесу, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, стилів і жанрів української літератури, історії зарубіжної літератури, фольклору. Розуміння основних проблем теорії літератури: література та дійсність, генезис і функція літератури, зміст і форма в літературі, критерій художності, літературний процес, літературний стиль, художній метод в літературі; проблем поетики: образ, ідея, тема, поетичний рід, жанр, композиція, поетична мова, ритм, вірш, фоніка в їх стильовому значенні.

Лінгвальної

Досконале володіння українською мовою в її літературній формі, розуміння діалектного різноманіття української національної мови, вміння використовувати засоби мови відповідно до специфіки комунікативної ситуації та контексту. Здатність аналізувати просторові та соціальні різновиди мови, засади мовної політики.

Комунікативної професійно-орієнтованої

Здатність застосовувати в професійній діяльності нормативні засоби мови в усному та писемному мовленні з урахуванням змістового наповнення, соціально-демографічних особливостей співрозмовника, специфіки ситуації спілкування та контексту. Здатність вільно й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), для розв'язання комунікативних завдань.

Літературознавчо-критичної

Здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.

Репрезентаційної

Здатність презентувати результати навчальної та дослідницької діяльності у галузі філології на місцевому, національному та міжнародному рівні.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

- Володіння методами і прийомами здійснення усної та писемної комунікації; методами і прийомами створення різних типів і видів текстів (мовних творів); методами і прийомами аналізу й інтерпретації різних типів і видів текстів (мовних творів); методами і прийомами обробки та трансформації різних типів і видів текстів (творів).

- Вільне володіння базовим професійним категоріально-поняттєвим та дослідницьким апаратом сучасної філологічної науки. Уміння пояснювати професійно з історичних позицій явища і факти української мови та літератури.

- Уміння визначати художню своєрідність творів і творчості письменника загалом, послуговуючись системою основних понять і термінів літературознавства.

- Фахово формувати й аргументувати власні теоретичні і практичні судження, професійні позиції.

- Здатність формувати судження про значення і наслідки своєї професійної діяльності з урахуванням соціальних, професійних і етичних позицій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт					
			Аудиторна					
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна
Змістовий модуль I								
Художня мова								
1	Художня мова як складова поетики	10	2	2	2		4	
2	Лексична сфера художньої мови. Лексико-фразеологічний рівень художньої мови	9			4		5	
3	Синтаксичний рівень художнього мовлення	9			4		5	
	Модульний контроль	2						
	<i>Разом</i>	30	2	2	10		14	
Змістовий модуль II								
Стилістика художнього твору								
4	Авторський ідіостиль як літературознавча проблема	8	2		6		5	
5	Стилістика поетичного і прозового тексту	6		2	4		5	
	Модульний контроль	2						
	<i>Разом</i>	26	2	2	10		10	
Змістовий модуль III								
Жанрова форма художнього твору								
6	Жанр і жанрова форма літературного твору: мовно-стилістичні ознаки	11			6		5	
7	Композиція твору. Архітектоніка тексту	9			4		5	
	Модульний контроль	2						
	<i>Разом</i>	22			10		10	
Змістовий модуль IV								
Авторська позиція. Інтертекстуальність								
8	Шляхи вираження авторської позиції в художньому тексті: заголовок, ключові слова, власні імена, ремарки	10			6		4	
9	Інтертекстуальні зв'язки літературного твору	20	2	2	8		8	
	Модульний контроль	2						
	<i>Разом</i>	32	2	2	14		12	
Підготовка та проходження контрольних заходів		10						
	<i>Усього</i>	120	6	6	44		46	

Тематичний план для заочної форми навчання

№	Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин за видами робіт				
			Аудиторна				
			Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні
Змістовий модуль I Художня мова							
1	Художня мова як складова поетики		2	2			8
2	Лексична сфера художньої мови. Лексико-фразеологічний рівень художньої мови						8
3	Синтаксичний рівень художнього мовлення						10
	<i>Разом</i>	30	2	2			26
Змістовий модуль II Стилістика художнього твору							
4	Авторський ідіостиль як літературознавча проблема	10					10
5	Стилістика поетичного і прозового тексту	12		2			10
	<i>Разом</i>	22		2			20
Змістовий модуль III Жанрова форма художнього твору							
6	Жанр і жанрова форма літературного твору: мовно-стилістичні ознаки	14		2			12
7	Композиція твору. Архітектоніка тексту	14		2			12
	<i>Разом</i>	28		4			24
Змістовий модуль IV Авторська позиція. Інтертекстуальність							
8	Шляхи вираження авторської позиції в художньому тексті: заголовок, ключові слова, власні імена, ремарки	14		2			12
9	Інтертекстуальні зв'язки літературного твору	16	2	2			12
	<i>Разом</i>	30	2	2	2		24
Підготовка та проходження контрольних заходів		10					
	<i>Усього</i>	120	4	4	8		94

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Художня мова

Тема I. Художня мова як складова поетики

Мова і мовлення. Мовні стилі (загальна характеристика). Художній стиль мовлення серед інших. Мова як основний «будівельний матеріал» художнього твору і предмет зображення. Рівні мови та їх реалізація в художньому тексті.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 17, 18, 19,20

Тема II. Лексична сфера художньої мови

Загальномовний лексичний склад в художньому тексті. Слово в контексті художнього твору. Архаїзми, неологізми (оказіоналізми), діалектизми, вульгаризми – стилістичні функції. Тропи та їх роль у художньому тексті. Епітети й логічні означення. Метафора та споріднені тропи. Різновиди комічного, шляхи їх втілення в художньому тексті. Символ та алегорія.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 16, 20, 21, 27

Тема III. Синтаксичний рівень художньої мови

Синтаксис художнього тексту. Стилiстичні фігури (анафора, тавтологія, фігури накопичення й уникнення, парафраза). Класифікація стилістичних фігур.

Література: 1, 2, 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 19, 26

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

Стилiстика художнього твору

Тема IV. Авторський ідіостиль як літературознавча проблема

Багатозначність поняття стилю в сучасному літературознавстві. Авторський ідіостиль (параметри визначення). Стель автора і стель епохи.

Література: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 11, 12, 16, 20, 21, 26

Тема V. Стилiстика поетичного і прозового тексту

Жанрово-стильові особливості прози та їх прояв на мовному рівні. Рівні поетичного тексту з поглядом стильової організації.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 15, 16, 20, 21, 26

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

Жанрова форма художнього твору

Тема VI. Жанр і жанрова форма літературного твору: мовно-стилістичні ознаки

Поняття жанру і жанрової форми, їх ознаки та історичні функції. Жанровий канон та його модифікації. Жанрова зумовленість словесно-образного ряду художнього тексту.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 23, 24, 27

Тема VII. Композиція твору. Архітектоніка тексту – 2 год.

Архітектоніка художнього твору. Поняття про композицію. Взаємозумовленість понять. Складові композиційної організації літературного твору. Текстуальне оформлення композиційних одиниць. Поняття про когезію та когерентність.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 11, 14, 17, 18, 19, 22, 26, 27

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV

Авторська позиція. Інтертекстуальність

Тема VIII. Шляхи вираження авторської позиції в художньому тексті: заголовок, ключові слова, власні імена, ремарки

Заголовок художнього тексту: типи та функції. Ключові слова художнього тексту як спосіб оприявлення авторської позиції. Власні імена в літературному тексті: художні ресурси. Ремарки в тексті драми: функції, модифікації в контексті історії літератури.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 16, 21, 24, 26

Тема IX. Інтертекстуальні зв'язки літературного твору

Типи інтертекстуальних зв'язків; характер їх мовного оформлення в художніх текстах.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 14, 15, 17, 18, 26

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Денна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	-	-	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	-	-	1	1
Відвідування практичних занять	1	5	5	5	5	5	5	7	7
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	-	-	1	10
Робота на практичному занятті	10	5	50	5	50	5	50	7	70
Виконання завдань сам. роботи	5	3	15	2	10	2	10	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
	<i>Разом</i>		107		102		90		129
Максимальна кількість балів: 428									
Розрахунок коефіцієнта: $428:60=7,13$									

Заочна форма

Вид діяльності студента	Максимальна к-ть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-	-	-	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	-	-	-	-	1	1
Відвідування практичних занять	1	-	-	1	1	2	2	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	-	-	-	-	1	10
Робота на практичному занятті	10	-	-	1	10	2	20	1	10
Виконання завдань сам. роботи	5	3	15	2	10	2	10	3	15
	<i>Разом</i>		27		21		32		38
Максимальна кількість балів: 118									
Розрахунок коефіцієнта: $118:60 = 1,96$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль I Художня мова

Тема 1. Художня мова як складова поетики

Знайдіть кілька визначень терміну «поетика». Порівняйте дефініції. Розкрийте їхній сенс на прикладах з Вашого читацького досвіду. Поміркуйте, яке місце в художній системі твору належить мові. Проілюструйте прикладами.

Тема 2. Лексична сфера художньої мови. Лексико-фразеологічний рівень художньої мови

Доберіть з художньої літератури кілька прикладів вживання неологізмів, архаїзмів, okazіоналізмів. Проаналізуйте, яке місце в художній системі твору належить означеним лексемам.

Тема 3. Синтаксичний рівень художньої мови

Проаналізуйте синтаксис оповідання (на вибір). Схарактеризуйте стиль автора. Визначте, яке місце в системі твору належить синтаксису.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка за модуль – 15 балів.
2. Оцінюється самостійність мислення, аргументованість тез, вихід на рівень теоретичного узагальнення фактологічного матеріалу.

Змістовий модуль II Стилістика художнього твору

Тема 4. Авторський ідіостиль як літературознавча проблема

Опрацюйте розділи підручників, де йдеться про поняття стилю. Спробуйте дати йому власне визначення на основі цієї інформації. Виокреміть стильові ознаки вашого улюбленого оповідання (улюбленої повісті).

Тема 5. Стилістика поетичного і прозового тексту

Означте принципові відмінності у стилістиці поетичного і прозового тексту. Наведіть приклади.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка за модуль – 10 балів.
2. Оцінюється самостійність мислення, аргументованість тез, вихід на рівень теоретичного узагальнення фактологічного матеріалу.

Змістовий модуль III

Жанрова форма художнього твору

Тема 6. Жанр і жанрова форма літературного твору: мовно-стилістичні ознаки

Дослідіть жанрові форми, в основі яких лежить стилізація.

Тема 7. Композиція твору. Архітектоніка тексту

Проаналізуйте поняття когерентності. Доберіть приклади.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка за модуль – 10 балів.
2. Оцінюється самостійність мислення, аргументованість тез, вихід на рівень теоретичного узагальнення фактологічного матеріалу.

Змістовий модуль IV

Тема 8. Шляхи вираження авторської позиції в художньому тексті: заголовок, ключові слова, власні імена, ремарки

Охарактеризуйте роль у художньому тексті таких елементів: заголовок, ключові слова, власні імена, ремарки.

Тема 9. Інтертекстуальні зв'язки літературного твору

Проаналізуйте концептуальні літературознавчі праці з проблеми інтертекстуальності в художньому тексті (на вибір).

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка за модуль – 15 балів.
2. Оцінюється самостійність мислення, аргументованість тез, вихід на рівень теоретичного узагальнення фактологічного матеріалу.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у письмовій формі та полягає в аналізуванні художніх текстів, передбачених програмою.

Орієнтовний перелік питань модульного контролю

Модуль I

1. Художній стиль: особливості.
2. Лексичний рівень художнього мовлення.
3. Стилійстичні функції неологізмів, okazіоналізмів, архаїзмів, жаргонізмів.
4. Художні тропи. Метафора і порівняння.
5. Символ і алегорія.

Модуль II

1. Стилiстичнi фiгури. Паралелiзм як художнiй засiб.
2. Фiгури уникнення й накопичення.
3. Стилi як лiтературознавче поняття. Iндивiдуальний авторський стилi.
4. Стилi лiтературного угруповання, напряму, течiї.
5. Стилетворчi чинники у поезiї та прозi.

Модуль III

1. Жанр i жанрова форма: мовно-стилiстичнi ознаки.
2. Жанр як форма iсторичної пам'ятi в лiтературi.
3. Композицiя й архiтектонiка твору.
4. Когеziя i когерентнiсть як основа композицiї твору.
5. Чинники композицiї лiтературного твору. Темпоральнi вимiри лiтературного твору.

Модуль IV

1. Шляхи вираження авторської позицiї у художньому творi.
2. Функцiї заголовкiв.
3. Промовистi iмена: естетичнi та когнiтивнi функцiї.
4. Ключовi слова: функцiї.
5. Типи iнтертекстуальних зв'язкiв у лiтературному творi.

Критерiї оцiнювання

1. Максимальна оцiнка за модуль – 25 балiв.
2. Оцiнюється самостiйнiсть мислення, аргументованiсть тез, вихiд на рiвень теоретичного узагальнення фактологiчного матерiалу.

6.4. **Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання**

Семестровий контроль відбуватиметься у формі іспиту. Мінімальна кількість балів для допуску до складання іспиту – 35.

Критерії оцінки: **А:** вичерпна відповідь, яка включає знання сюжету, розкриття поетики творів (тему, ідею), передбачає доречне цитування та мовно-літературний аналіз текстів; **В:** неповна, але достатня відповідь, яка включає знання сюжету, передбачає доречне цитування та містить мовно-літературний аналіз текстів; **С:** неповна, але достатня відповідь, яка включає знання сюжету, передбачає доречне цитування; **Д:** фрагментарна відповідь, яка включає знання сюжету, передбачає доречне цитування та містить елементи мовно-літературного аналізу текстів; **Е:** фрагментарна відповідь, яка включає знання сюжету

6.5. **Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю**

1. Мова і мовлення. Стилї мовлення.
2. Художній стиль: особливості.
3. Лексичний рівень художнього мовлення.
4. Стилїстичні функції неологізмів, okazіоналізмів, архаїзмів, жаргонізмів.
5. Художні тропи.
6. Метафора і порівняння.
7. Символ і алегорія.
8. Стилїстичні фігури.
9. Паралелізм як художній засіб.
10. Фігури уникнення й накопичення.
11. Стилї як літературознавче поняття.
12. Індивідуальний авторський стилї.
13. Стилї літературного угруповання, напрями, течії.
14. Стилїтворчі чинники у вірші та прозі.
15. Стилї прози.
16. Стилї поезії.
17. Стилї, манера в художній літературі: історія понять.
18. Жанр і жанрова форма: мовно-стилїстичні ознаки.
19. Жанр як форма історичної пам'яті в літературі.
20. Образний ряд тексту: способи втілення авторських інтенцій.
21. Композиція й архітектоніка твору.
22. Когезія і когерентність як основа композиції твору.
23. Чинники композиції літературного твору.
24. Темпоральні виміри літературного твору.
25. Темпоральні моделі: історичний аспект.
26. Шляхи вираження авторської позиції у художньому творі.
27. Функції заголовків.
28. Промовисті імена: естетичні та когнітивні функції.
29. Ключові слова: функції.
30. Типи інтертекстуальних зв'язків у літературному творі.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни «Мовно-літературна майстерність» (денна форма)

Разом: 120 год., з них лекційних – 6 год., семінарські заняття – 6 год., практичні заняття – 44 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 46 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV	
Назва Модуля	Художня мова			Стилістика художнього твору		Жанрова форма художнього твору		Авторська позиція. Інтертекстуальність	
Кількість балів за модуль	107 балів			102 бали		90 балів		129 балів	
Теми лекцій	Художня мова як складова поезики – 1 бал			Авторський ідіостиль – 1 бал					Інтертекстуальні зв'язки літературного твору – 1 бал
Теми семінарських занять	Художня мова як складова поезики – 11 балів				Стилістика поетичного і прозового тексту – 11 балів				Інтертекстуальні зв'язки літературного твору – 11 балів
Теми практичних занять	Художня мова як складова поезики – 11 балів	Лексична сфера художньої мови – 22 бали	Синтаксичний рівень художнього мовлення – 22 бали	Авторський ідіостиль – 33 бали	Стилістика поетичного і прозового тексту – 22 бали	Жанр і жанрова форма літературного твору – 33 бали	Композиція твору. Архітектоніка тексту – 22 бали	Шляхи вираження авторської позиції в художньому тексті – 33 бали	Інтертекстуальні зв'язки літературного твору – 44 бали
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 Балів	10 балів
Види поточного контролю	МКР 1 (25 балів)			МКР 2 (25 балів)		МКР 3 (25 балів)		МКР 4 (25 балів)	
Підсумковий контроль	ПМК								

7. Навчально-методична карта дисципліни «Мовно-літературна майстерність» (заочна форма)

Разом: 120 год., з них лекційних – 4 год., семінарські заняття – 4 год., практичні заняття – 8 год., самостійна робота – 94 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		Змістовий модуль III		Змістовий модуль IV	
Назва модуля	Художня мова			Стилістика художнього твору		Жанрова форма художнього твору		Авторська позиція. Інтертекстуальність	
Кількість балів за модуль	27 балів			21 бал		32 бали		38 балів	
Теми лекцій	Художня мова як складова поезики – 1 бал								Інтертекстуальні зв'язки літературного твору – 1 бал
Теми семінарських занять	Художня мова як складова поезики – 11 балів								Інтертекстуальні зв'язки літературного твору – 11 балів
Теми практичних занять					Стилістика поетичного і прозового тексту – 11 балів	Жанр і жанрова форма літературного твору – 11 балів	Композиція твору. Архітектоніка тексту – 11 балів	Шляхи вираження авторської позиції в художньому тексті – 11 балів	
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 Балів	10 балів
Підсумковий контроль	ПМК								

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна

1. Білоус Н.В. Теорія літератури. – К.: Академія, 2013.
2. Безпечний І. Теорія літератури. – К.: Смолоскип, 2010.
3. Галета О. Від антології до онтології. – К.: Смолоскип, 2015.
4. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К.: Либідь, 2008.
5. Ткаченко А.О. Мистецтво слова: Вступ до теорії літератури. – К., 2002.

Додаткова

6. Бахтин М.М. Литературно-критические статьи. – М., 1986.
7. Вольф Ю. Школа литературного мастерства. – М.: АНФ, 2012. – 382с.
8. Вступ до літературознавства: Хрестоматія // Упоряд. Н.І. Бернадська. – К., 1995.
9. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. – М., 1981.
10. Гаспаров Б.М. Язык. Память. Образ: Лингвистика языкового существования. – М., 2006.
11. Жирмунский В. Теория литературы. Поэтика. Стилистика. – Ленинград, 1977.
12. Качуровський Ігор. Генерика і архітектоніка. Т.2. – К., 2008.
13. Кузьменко В. Словник літературознавчих термінів. – К., 1997.
14. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
15. Наєнко М. Українське літературознавство: Школи, напрями, течії. – К., 1997.
16. Наєнко М. Інтим письменницької праці. – К., 2003.
17. Николина Н.А. Филологический анализ текста. – М., 2009.
18. Потебня А.А. Теоретическая поэтика. – М., 1990.
19. Сакулин П.Н. Филология и культурология. – М., 1990.
20. Соколов А.Н. Теория стиля. – М., 1986.
21. Сидоренко Г.К. Як читати і розуміти художній твір. – К., 1988.
22. Словник творів і стилістичних фігур. – К., 2011. – 173 с.
23. Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. – Львів, 1996.
24. Тынянов Ю. Литературный факт. – М., 1993.
25. Фролова К.П. Цікаве літературознавство. – К., 1991.
26. Хализев В.Е. Теория литературы. – М., 2012.
27. Якобсон Р. Работы по поэтике. – М., 1987.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ (денна форма)

Модуль I Художня мова

Семінарське заняття 1. Художня мова як складова поетики – 2 год.

1. Охарактеризуйте мову і мовлення.
2. Проаналізуйте вонні стилі.
3. Опишіть художній стиль мовлення серед інших.
4. Розкрийте поняття поетики.
5. Окресліть проблему змісту й форми.
6. Охарактеризуйте загальномовні ресурси та їх використання в мові літературного твору.

Література:

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2008.
2. Жирмунский В. Теория литературы. Поэтика. Стилистика. – Ленинград, 1977.
3. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
4. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448 с.

Модуль II Стилістика художнього твору

Семінарське заняття 2. Стилістика поетичного й прозового тексту – 2 год.

1. Стиль у прозі і стиль у поезії: відмінності стилетворчих чинників.
2. Рівні поетичного тексту та їх стилістична маркованість.

Література:

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2008.
2. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
3. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448 с.

Модуль IV Авторська позиція. Інтертекстуальність

Семінарське заняття 3. Інтертекстуальні зв'язки літературного твору – 2 год.

1. Комунікативний аспект розгляду тексту: світова теоретична рецепція (огляд).
2. Інтертекстуальні елементи в системі твору: види, мовно-стилістичне оформлення.

Література:

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2008.
2. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту. – М., 1988.
3. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
4. Николина Н.А. Филологический анализ текста. – М., 2003. – 254с.
5. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448 с.

Додаток 2

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ (заочна форма)

Модуль І Художня мова

Семінарське заняття 1. Художня мова як складова поетики – 2 год.

1. Мова і мовлення.
2. Мовні стилі. Художній стиль мовлення серед інших.
3. Поняття поетики.
4. Проблема змісту й форми.
5. Загальномовні ресурси та їх використання в мові літературного твору.

Література:

5. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2008.
6. Жирмунский В. Теория литературы. Поэтика. Стилистика. – Ленинград, 1977.
7. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
8. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448 с.

Авторська позиція. Інтертекстуальність

Семінарське заняття 2. Інтертекстуальні зв'язки літературного твору – 2 год.

3. Комунікативний аспект розгляду тексту: світова теоретична рецепція (огляд).
4. Інтертекстуальні елементи в системі твору: види, мовно-стилістичне оформлення.

Література:

6. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2008.
7. Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту. – М., 1988.
8. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
9. Николина Н.А. Филологический анализ текста. – М., 2003. – 254с.
10. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448 с.

Додаток 3

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ (денна форма)

Змістовий модуль I Художня мова

Практичне заняття 1. Художня мова як складова поетики – 2 год.

1. Простежте на прикладі улюбленого прозового твору сучасного українського автора (оповідання, повість – на вибір), яким чином мова допомагає змодельовати конкретну ситуацію.
2. Спробуйте у вибраних вами уривках з аналізованих текстів замінити слова на стилістично нейтральні. Яким чином це впливає на вираження центральної думки твору?

Література:

9. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2008.
10. Жирмунский В. Теория литературы. Поэтика. Стилистика. – Ленинград, 1977.
11. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
12. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448 с.

Практичне заняття 2. Лексична сфера художньої мови. Лексико-фразеологічний рівень художньої мови – 4 год.

1. Напишіть два коротенькі тексти – один, насичений метафорами, інший – уникаючи тропів. Проаналізуйте результат вашої роботи.
2. Розкрийте стилістичну роль фразеологізмів у художньому мовленні (на прикладі обраного вами художнього твору з української літератури 19 століття).

Література:

1. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
2. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448 с.
3. Качуровський Ігор. Генерика і архітектоніка. – К.: Києво-Могилянська академія. – 377с.

Практичне заняття 3. Синтаксичний рівень художньої мови – 4 год.

1. Проаналізуйте синтаксис улюбленої новели одного з класиків української літератури. Які конструкції властиві для даного автора? Як вони створюють естетичний ефект?
2. Напишіть власний текст, використовуючи в одному прості, а в іншому складні синтаксичні конструкції.

Література:

1. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448 с.
2. Вольф Юрген. Школа літературного мастерства. – М.: АНФ, 2012. – 382с.

Змістовий модуль II

Стилістика художнього твору

Практичне заняття 4. Авторський ідіостиль як літературознавча проблема – 6 год.

1. Напишіть короткий прозовий твір, наслідуючи когось із знаменитих українських прозаїків 20 століття.
2. Порівняйте стилістику і особливості психологізму в новелістиці Гі де Мопассана і Василя Стефаника (по одній новелі кожного автора на вибір).

Література:

1. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.

2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К.: Либідь, 2008. – 488 с.
3. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448 с.

Практичне заняття 5. Стилїстика поетичного і прозового тексту – 4 год.

1. Проаналізуйте улюблений вірш сучасного українського поета. Якими художніми засобами досягається основний стилїстичний ефект?
2. Проаналізуйте мовно-стилїстичні засоби візуалїзації поетичного тексту (на прикладі поезїї Ліни Костенко, Івана Драча, Василя Симоненка, Василя Стуса – на вибір).

Лїтература:

1. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448 с.

Змістовий модуль III Жанрова форма художнього твору

Практичне заняття 6. Жанр і жанрова форма літературного твору: мовно-стилїстичні ознаки – 6 год.

1. Наведїть з власного читацького досвіду приклади жанрових форм, в основі яких лежить стилїзація. Які прийоми використовуються для стилїзації? Що дає підстави квалїфікувати ці твори як художні?
2. Проаналізуйте Ваш улюблений український роман з точки зору його жанрової специфіки (концептосфера, жанрова і стильова домінанти).

Лїтература:

1. Николина Н.А. Филологический анализ текста. – М., 2003. – 254с.
2. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Ковалїва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
3. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманїтарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448 с.

Практичне заняття 7. Композиція твору. Архітектонїка тексту – 4 год.

1. Розкрийте поняття когезїї та когерентності, їх функціональні особливості.

2. Проаналізуйте внутрішню і зовнішню композицію вашого улюбленого роману світової літератури. Яким чином проявляє себе в ньому когерентність?

Література:

1. Качуровський І. Генерика і архітектоніка. – К.: Києво-Могилянська академія. – 377 с.
2. Хализев В.Е. Теория литературы. – М., 2000.

Змістовий модуль IV

Практичне заняття 8. Шляхи вираження авторської позиції в художньому тексті: заголовок, ключові слова, власні імена, ремарки – 6 год.

1. Охарактеризуйте ономастичний простір тексту
2. Проаналізуйте український прозовий і драматичний твір (на вибір), простежте, яким чином через заголовок, ключові слова, власні імена, ремарки проявляється в ньому авторська позиція. Прокоментуйте реалізацію авторських інтенцій через названі компоненти тексту.
- 3.

Література:

1. Кухаренко В.А. Интерпретация текста. – М., 1988.
2. Николина Н.А. Филологический анализ текста. – М., 2003. – 254с.

Практичне заняття 9. Інтертекстуальні зв'язки літературного твору – 8 год.

1. Простежте, яким чином проявляються інтертекстуальні зв'язки в обраному прозовому тексті сучасного українського письменника. З якою метою автор вдається до інтертекстуальності?
2. Напишіть текст, у якому інтерпретується чужий текст у складі Вашого.
3. Напишіть текст, який є пародією на інший текст.
4. Напишіть текст, у якому діють літературні герої інших творів (міфологічних зокрема).

Література:

1. Кухаренко В.А. Интерпретация текста. – М., 1988.
2. Николина Н.А. Филологический анализ текста. – М., 2003. – 254с.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ (заочна форма)

Змістовий модуль II

Стилістика художнього твору

Практичне заняття 1. Стилістика поетичного і прозового тексту – 2 год.

3. Проаналізуйте улюблений вірш сучасного українського поета. Якими художніми засобами досягається основний стилістичний ефект?
4. Проаналізуйте мовно-стилістичні засоби візуалізації поетичного тексту (на прикладі поезії Ліни Костенко, Івана Драча, Василя Симоненка, Василя Стуса – на вибір).

Література:

2. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2003. – 448 с.

Змістовий модуль III

Жанрова форма художнього твору

Практичне заняття 2. Жанр і жанрова форма літературного твору: мовно-стилістичні ознаки – 2 год.

3. Наведіть з власного читацького досвіду приклади жанрових форм, в основі яких лежить стилізація. Які прийоми використовуються для стилізації? Що дає підстави кваліфікувати ці твори як художні?
4. Проаналізуйте Ваш улюблений український роман з точки зору його жанрової специфіки (концептосфера, жанрова і стильова домінанти).

Література:

1. Николина Н.А. Филологический анализ текста. – М., 2003. – 254с.
3. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
3. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 448 с.

Практичне заняття 3. Композиція твору. Архітектоніка тексту – 2 год.

3. Розкрийте поняття когезії та когерентності, їх функціональні особливості.
4. Проаналізуйте внутрішню і зовнішню композицію вашого улюбленого роману світової літератури. Яким чином проявляє себе в ньому когерентність?

Література:

3. Качуровський І. Генерика і архітектоніка. – К.: Києво-Могилянська академія. – 377 с.
4. Хализев В.Е. Теория литературы. – М., 2000.

Змістовий модуль IV

Практичне заняття 4. Шляхи вираження авторської позиції в художньому тексті: заголовок, ключові слова, власні імена, ремарки – 2 год.

4. Охарактеризуйте ономастичний простір тексту
5. Проаналізуйте український прозовий і драматичний твір (на вибір), простежте, яким чином через заголовок, ключові слова, власні імена, ремарки проявляється в ньому авторська позиція. Прокоментуйте реалізацію авторських інтенцій через названі компоненти тексту.
- 6.

Література:

1. Кухаренко В.А. Интерпретация текста. – М., 1988.
2. Николина Н.А. Филологический анализ текста. – М., 2003. – 254с.